

YK-liiton lausunto Valtioneuvoston ajankohtaisselontekoon ulko- ja turvallisuuspoliittisen toimintaympäristön muutoksesta

Asia: VNS 2/2026 vp

22.5.2026

Suomen YK-liitto kiittää mahdollisuudesta lausua Valtioneuvoston ajankohtaisselontekoon ulko- ja turvallisuuspoliittisen toimintaympäristön muutoksesta. YK-liitto keskittyy kommentissaan lukuun 2.3. ja sen alalukuihin.

Selonteossa on hyvin huomioitu, että muuttuvassa tilanteessa Suomelle on yhä tärkeämpää puolustaa ja vahvistaa sääntöpohjaista kansainvälistä järjestelmää, tukea YK:n uudistumista, korostaa kansainvälisen oikeuden merkitystä, pitää esillä kansainvälisen järjestelmän onnistumisia, sekä hyödyntää laajasti eri toimijoita, mukaan lukien kansalaisyhteiskuntaa, kumppanuuksien rakentamisessa.

YK-liitossa herättää ihmetystä, että selonteossa, joka toimii myös Suomen YK-strategiana, ei mainita YK:ta johtopäätöksissä.

Ks. suositus 8: ”Suomi puolustaa kansainvälisen oikeuden noudattamista ja hyödyntää vaikutusvaltaansa monenvälisen järjestelmän vahvistamiseksi. Suomi hakee aktiivisesti globaaleja kumppanuuksia niin kahdenvälisesti kuin EU-kehyksessäkin.”

YK-liitto muistuttaa, että YK on sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestelmän ydin ja ilman vahvaa YK:ta ei ole myöskään pohjaa sääntöpohjaiselle kansainväliselle järjestelmälle. Esitämme, että johtopäätöksissä huomioidaan paljon vahvemmin YK:n merkitys sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestelmän ytimenä ja keskeisenä foorumina.

Kansainväliset sopimukset luovat ennakoitavuutta, vakautta ja turvaa – niiden puolustaminen on myös Suomen etu. YK:n aseman heikentäminen tai vaihtoehtojen, rinnakkaisten kansainvälisten rakenteiden vahvistaminen lisää epävarmuutta ja vahvistaa ennen kaikkea suurvaltojen vaikutusvaltaa.

Suomella on YK:n jäsenvaltiona velvollisuus paitsi noudattaa kansainvälisiä sopimuksia myös edistää niiden tunnettuutta ja kansalaisten ymmärrystä oikeuksistaan. Ilman aktiivista viestintää ja kansalaiskeskustelua heikkenee myös kansalaisten kyky ymmärtää, miksi monenkeskinen yhteistyö, kansainvälinen oikeus ja yhteiset pelisäännöt ovat Suomen turvallisuuden ja vakauden perusta. Luottamus syntyy tiedosta, ymmärryksestä ja avoimesta keskustelusta. Tässä työssä YK-liitto on mielellään Suomen tukena ja vahvistamassa Suomen vahvaa perinnettä monitoimijayhteistyössä myös ulko- ja turvallisuuspolitiikan saralla.